

*Vad kostar  
en fotograf?  
Vad kostar  
en bild?  
SFF:s  
PRISGUIDE  
2015*



## Innehåll

- s. 3 *Vad kostar en fotograf? Vad kostar en bild?*
- s. 4 *Att tänka på för bildköpare / fotograf*
- s. 5 *Redaktionella uppdrag – prisguide*
- s. 5 *Kommersiella uppdrag – prisguide*
- s. 7 *Beställd porträttfotografering privatperson – prisguide*
- s. 8 *Arkivbilder – prisguide*
- s. 10 *SFF:s rekommenderade villkor för uppdrag*

Denna prisguide ges årligen ut av Svenska Fotografers Förbund. Prisguiden innehåller snittpriser, rekommendationer och villkor och riktar sig till fotografer samt köpare av fotografiska tjänster.

- De snittpriser som anges i guiden bygger på inhämtad information från yrkesverksamma fotografer, agenter och bildbyråer. Priserna kan variera i branschen eftersom många faktorer påverkar priset.

- På följande sidor beskrivs kortfattat några faktorer som påverkar vad en bild kostar och vad man bör tänka på som bildköpare och fotograf vid uppdragsfotografering.



## *Vad kostar en fotograf? Vad kostar en bild?*

### **VAL AV FOTOGRAF**

Olika fotografer kan ta olika arvoden för sitt arbete. Ett unikt bildspråk, spetskompetens och särskild utrustning kan göra vissa fotografer särskilt efterfrågade och därmed påverkas priset.

### **TYP AV BILD**

Det är inte bara fotografen som har ett marknadsvärde utan även bilden i sig.

### **KUNDENS STORLEK OCH OMFATTNING AV VERKSAMHETEN**

Fotografer som anlitas för att utföra kommersiella uppdrag eller bilder som köps för att användas i reklam kostar vanligtvis mer än när det handlar om redaktionell engångsansvändning eller användning av icke vinstdrivande aktörer såsom ideella hjälporganisationer. Ju fler mottagare av bilden desto högre pris.

### **BILDANVÄNDNING**

En bildköpare erhåller en användningsrätt till bilden, dvs en licens att använda bilden i enlighet med en överenskommelse. Licensens omfattning i tid och rum är ytterligare en aspekt som påverkar prisets storlek.

### **PROFESSIONELL FOTOGRAF**

När du anlitar en professionell fotograf kan du utgå från att du får ett professionellt levererat resultat.



*Att tänka på  
för bildköparen*

## VID UPPDRAGSFOTOGRAFERING

**FÖR ATT KOMMA FRAM TILL ÖNSKAT RESULTAT** är det viktigt att bildbeställaren tydliggör för fotografen vad bilden ska förmedla, och i vilket sammanhang den ska användas. För ett bra resultat, planera fotograferingen i god tid.

**DET SOM INGÅR I DET TOTALA** fotograferingsarvodet är ersättning dels för produktion - arvode, material, utlägg - dels för rätten att använda bilden på det sätt och i den omfattning som överenskommits. Ibland är ersättningen för användningsrätten inkluderad i arvodet, ibland debiteras den separat. Det sistnämnda är vanligt vid omfattande användningsområde/-tid.

**VILL KÖPAREN SENARE ÅTERANVÄNDA** bilden eller utöka användningsområdet krävs fotografens tillstånd.

**FOTOGRAFENS NAMN SKA ALLTID ANGES** i enlighet med god sed.

**BILDKÖPARE HAR INTE RÄTT ATT ÄNDRA I METADATA** utan fotografens medgivande.



*Att tänka på  
för fotografen*

## VID UPPDRAG

**VAR NOGA** med att i förväg komma överens om villkoren för uppdraget, vad bilden ska förmedla och praktiska förutsättningar för fotograferingen. Kom gärna överens om arvode för uppdraget innan fotograferingen.

**ANGE ALLTID OM ANVÄNDNINGSRÄTTEN** är inkluderad i arvodet eller om den debiteras separat. Vid omfattande bildanvändning är det sistnämnda vanligt.

**BEKRÄFTA UPPDRAGETS ALLA VILLKOR** i en orderbekräftelse. I en offert ska samtliga villkor för uppdraget finnas med.

**UPPREPA ANVÄNDNINGENS OMFATTNING** i fakturan.

**OM SFF:S VILLKOR FÖR UPPDRAGSFOTOGRAFERING** ska gälla måste det anges tydligt. Kunden måste också få veta deras innehåll. Glöm inte att villkoren för uppdrag alltid måste kompletteras med individuella överenskommelser och att tydligt hänvisa till dessa.

**FÖRSE ALLA LEVERERADE BILDER** med ©-märke, namn och adress och med upplysning om att bilderna skyddas av upphovsrättslagen. Skriv in metadata i filen.

## VID UPPLÅTELSE AV ARKIVBILD

**VID UPPLÅTELSE AV ARKIVBILD** måste fotografen upplysa bildanvändare om

- vilken användning och omfattning som tillåts
- hur bildrapportering ska ske
- pris och betalningsvillkor



## Redaktionella uppdrag

Varje fotograf har sitt pris. Priset kan variera beroende på förutsättningar i fråga om kompetens, erfarenhet, marknadsvärde, utrustning samt typ av uppdrag. Nedanstående priser är **genomsnitt** baserade på uppgifter från Svenska Fotografers Förbunds medlemmar. Priserna är exklusive moms.

### GRUNDARVODE

Fotograf 1 150 kr/tim

#### • Fotografering

Innefattar all tid som hör till fotograferingen samt i förekommande fall restid och förberedelsestid, som kan innefatta planering, rekognosering etc.

#### • Bildhantering

Innefattar all tid som hör till bildhantering, exempelvis **bildintag**: bildimport, metadata, taggning etc; **bildurval**, **bildoptimering**: skanning/råkonvertering, färgbalans, vit- och svartpunkt, kontrast, eventuell skärpning samt **bildbehandling/retusch**.

#### • Leverans

Innefattar all tid som rör leverans: kopior, efterbeställning, anpassning av ICC-profil, CD/DVD-bränning, ftp eller annan online-distribution etc.

Minsta debitering: 2 timmar

Kväll- och helgtillägg: 25% på timpris

### ANVÄNDNINGSRÄTT

I priset ingår rätten att använda bilderna en gång i den tryckta tidningen eller tidskriften **samt** i motsvarande digitala webbutgåva.

Vid överenskommen utökad användning eller återanvändning rekommenderas en ersättning motsvarande 50% av det totala grundarvodet.

### ÖVRIGT

Material, hyra av utrustning, ljud/ljustekniker, resekostnader m m debiteras med faktisk kostnad.

### MOMS

På samtliga priser tillkommer mervärdesskatt, 25%.

För uppdrag till kund i annat EU-land skall säljaren utfärda faktura utan moms förutsatt att köparen är näringsidkare.

Försäljning till land utanför EU är momsbefriad för säljaren.



## Video och rörlig bild för webb och övrig tv

Varje fotograf har sitt pris. Priset kan variera beroende på förutsättningar i fråga om kompetens, erfarenhet, marknadsvärde, utrustning samt typ av uppdrag. Nedanstående priser är *genomsnitt* baserade på uppgifter från Svenska Fotografers Förbunds medlemmar. Priserna är exklusive moms.

### VIDEO OCH RÖRLIG BILD FÖR WEBB OCH ÖVRIG TV

#### • Filmfotografering

*Innefattar grundläggande ljussättning och ljudupptagning*

Heldag	8 400 kr.
Halvdag	4 200 kr.
Därutöver per timme	1 200 kr.

#### • Filmredigering

Heldag	6 500 kr.
Halvdag	3 100 kr.
Därutöver per timme	850 kr.

*Vid kommersiella filmproduktioner - enligt offert.*

#### • Leverans

*Innefattar all tid som rör leverans: olika versioner av filmen i komprimerad form för olika användning, CD/DVD, Blue Ray eller online-distribution.*

Timpris	850 kr.
---------	---------

Minsta debitering: 2 timmar

Kväll- och helgtillägg: 25% på timpris

### ÖVRIGT

Material, hyra av utrustning, ljud/ljustekniker, resekostnader m m debiteras med faktisk kostnad.

### MOMS

På samtliga priser tillkommer mervärdesskatt, 25%.

För uppdrag till kund i annat EU-land skall säljaren utfärda faktura utan moms förutsatt att köparen är näringsidkare.

Försäljning till land utanför EU är momsbefriad för säljaren.



## Kommersiella uppdrag

Varje fotograf har sitt pris. Priset kan variera beroende på förutsättningar i fråga om kompetens, erfarenhet, marknadsvärde, utrustning, typ av uppdrag samt kundens storlek och omfattning av verksamhet. Nedanstående priser är **genomsnitt** baserade på uppgifter från Svenska Fotografers Förbunds medlemmar. Priserna är exklusive moms. Priserna är exklusive moms.

### GRUNDARVODE STILLBILD

Fotograf 1 500 kr/tim

#### • Fotografering

Innefattar all tid som hör till fotograferingen såsom riggning, nedpackning etc samt i förekommande fall restid, förberedelsestid som kan innefatta planering, rekognosering etc.

#### • Bildhantering

Innefattar all tid som hör till bildhantering, exempelvis **bildintag**: bildimport, metadata, taggning etc; **bildurval**, **bildoptimering**: skanning/råkonvertering, färgbalans, vit- och svartpunkt, kontrast, eventuell skärpning samt **bildbehandling/retusch**.

#### • Leverans

Innefattar all tid som rör leverans: kopior, efterbeställning, anpassning av ICC-profil, CD/DVD-bränning, ftp eller annan online-distribution etc.

Assistentmedverkan 495 kr/tim

Minsta debitering: 2 timmar

Kväll- och helgtillägg: 25% på timpris

### ANVÄNDNINGSRÄTT

I priset ingår rätten att använda bilderna i Sverige inom två överenskomna användningsområden under ett år.

Vid samtidig publicering i tryck och på webben, vid överenskommen utökad användning eller återanvändning rekommenderas en ersättning motsvarande 50% av det totala grundarvodet.

Vid omfattande, ej preciserad användning, rekommenderas en ersättning på mellan 100-300% av grundarvodet beroende på kundens storlek och omfattning av verksamhet.

Vid användning utanför Sverige rekommenderas ett procentuellt påslag på det totala grundarvodet med 10% för ytterligare land (ej USA), 25% Norden, 50% Europa, USA, Asien, 100% hela världen.

### EFTERBESTÄLLNING

Vid efterbeställning av bild debiteras, förutom timpris för nedlagt arbete, skanning, CD/DVD-bränning, kontaktkarta, film och kopior med faktisk kostnad.

### ÖVRIGT

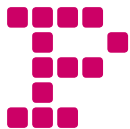
Material, hyra av utrustning, resekostnader m m debiteras med faktisk kostnad.

### MOMS

På samtliga priser tillkommer mervärdesskatt, 25%.

För uppdrag till kund i annat EU-land skall säljaren utfärda faktura utan moms förutsatt att köparen är näringsidkare.

Försäljning till land utanför EU är momsbefriad för säljaren.



## Beställd porträttfotografering privatperson

Varje fotograf har sitt pris. Priset kan variera beroende på förutsättningar i fråga om kompetens, erfarenhet, marknadsvärde, utrustning samt typ av uppdrag. Nedanstående priser avser fotograferingstjänster mot konsument och är *genomsnitt* baserade på uppgifter från Svenska Fotografers Förbunds medlemmar.

*Priserna är inklusive moms.*

### PORTRÄTTFOTOGRAFERS DEBITERING KAN UTGÅ FRÅN

• *Timpris* för fotografering med tillägg utifrån kundens beställningar. I timpriset ingår all den tid uppdraget kräver, dvs kundmöte, förberedelse, fotografering, urval, bildbehandling och i förekommande fall restid, rekognosering av miljö, riggning, upp- och nedpackning. Priset inkluderar ej bildmaterial.

• *Fast pris och paketpris* för barn/vuxen/familj/grupp/bröllopsfotografering/lifestyle där priset varierar beroende på fotograferingstidens längd, fotograferingsalternativ och paketens innehåll.

### GRUNDARVODE/TIMPRIS

Porträttfotografering	900 kr/tim
Bröllopsfotografering	1 500 kr/tim

### LÅGUPPLÖSTA/HÖGUPPLÖSTA FILER

Lågupplösta filer för påseende:

1 st 170 kr/st.

Högupplösta filer som är färdigställda :

1 st: från 1 050kr

10 st från 5 200 kr

### MONTERADE UTSKRIFTER/FÖRSTORINGAR

Bilderna är monterade på kartong och försedda med skyddslaminat som ger bilden en vacker yta.

Skyddslaminatet skyddar bilden från smuts, damm och luftföroreningar vilket ger bilden en högre livslängd.

### ALBUM/FOTOBOK

Priset varierar beroende på antal sidor, standard- eller lyxutförande.

### UTSKRIFTER/FÖRSTORINGAR

		<i>standard</i>	<i>canvas</i>	
13x18 cm	390 kr			
9x12 cm	170kr	18x24 cm	560 kr	
13x18 cm	340kr	24x30 cm	850 kr	
18x24 cm	430kr	30x40 cm	1 390 kr	2 450 kr
24x30 cm	615kr	40x50 cm	1 745 kr	2 850 kr
30x40 cm	815kr	50x60 cm	2 135 kr	3 350 kr
40x50 cm	1 250kr	60x80 cm	3 100 kr	4 945 kr
50x60 cm	1 874kr	60x120 cm	3 900 kr	

### ÖVRIGT

Material, hyra av utrustning, reskostnader m m debiteras med faktisk kostnad.

Rekommenderad milersättning är 45 kr/mil.

### ANVÄNDNINGSRÄTT

I priset ingår rätten att fritt använda bilderna för privat bruk. För all annan användning, exempelvis publicering på Internet eller i redaktionella sammanhang, krävs fotografens samtycke samt namngivelse.

Reproduktion, ändring, bearbetning, förvanskning eller digital lagring av bilderna får inte utföras utan fotografens tillstånd.

### LAGAR ATT KÄNNA TILL

Vid fotografering av privatpersoner gäller konsumentskyddslagstiftningens regler. Det innebär i korthet att konsumenten har ett utökat skydd som avtalspart. Det är därför oerhört viktigt att förse kunden med uppgifter om vilka priser och villkor som ska gälla för uppdraget. Det är fotografen som ytterst ansvarar för att kunden har tagit del av de villkor som ska gälla.

För att fotografen ska ha rätt att använda en beställd porträttbild krävs beställarens samtycke enligt upphovsrättslagen. Fotografen ska se till att skriftligen förbehålla sig rätten att använda bilderna i egen marknadsföring om så önskas.





Priserna varierar mellan fotografier och mellan bildbyråer. Nedanstående ersättningar är ett *genomsnitt* av ett urval bildbyråers nivåer. De avser engångspublicering enligt avtalat ändamål och omfattning. Priserna är exklusive moms. **OBS! Det är inte tillåtet att ändra bildens metadata utan samråd med fotografen.**

## REDAKTIONELL PUBLICERING

upplaga	mindre bild	halvsida	helsida	uppslag/omslag
5 000	960	1 100	1 400	2 000
10 000	1 100	1 200	1 800	3 000
50 000	1 300	1 400	2 200	3 500
100 000	1 400	1 600	2 600	4 000
500 000	1 600	1 900	3 000	4 500

## PRESSRELEASE

Grundpris för publiceringsrätten från 4 500 kr. Obs! Märk bilden »Pressrelease för [avsett ändamål]«, ©-uppgifter och att bilden endast får användas för avtalat sammanhang.

## INFORMATIONSBROSCHYRER, KUNDTIDNINGAR

Upplaga	mindre bild	halvsida	helsida	uppslag/omslag
5 000	1 400	1 700	2 000	3 200
10 000	1 600	1 800	2 500	3 700
50 000	2 100	2 300	2 800	4 100
100 000	2 400	2 700	3 000	5 000
1 miljon	3 100	3 500	3 900	6 000

## BÖCKER OCH LÄROMEDEL

upplaga	mindre bild	halvsida	helsida	uppslag/omslag
5 000	1 000	1 200	1 500	2 700
10 000	1 200	1 400	1 600	3 500
50 000	1 500	1 600	1 800	3 900
100 000	1 600	1 900	2 200	4 500

## E-BOOK, LICENS PERIOD 3 ÅR

mindre bild	halvsida	helsida	omslag
1 000	1 200	1 500	2 700

Vid samtidig publicering av tryckt bok/  
e-bok, 50% rabatt för e-boken.

Vid utgivning av ny upplaga utgår ny publiceringsersättning relaterad till den nya upplagens storlek med 50% prisavdrag på grundersättningen.

Royalty bör alltid begäras istället för engångsersättning då det handlar om att en eller ett fåtal fotografier medverkar med ett flertal bilder i en bok.

Lägsta royaltysats för normalutgåva av en bok är 25,5% av beräknat f-pris. Denna rekommenderade royaltysats förespråkar även Svenska Författarförbundet.

För fotoillustrerade böcker, där både fotograf och författare har bidragit med material, ska royaltysatsen 25,5% delas proportionellt mellan bidragsgivarna utifrån hur stor del vardera part har bidragit med.

## REKLAMBROSCHYRER, KATALOGER, ÅRSREDOVISNINGAR

upplaga	mindre bild	halvsida	helsida	uppslag/omslag
5 000	2 300	2 700	3 300	4 500
10 000	2 800	3 100	3 800	5 000
50 000	3 200	3 600	4 500	6 000
100 000	4 000	4 500	5 500	7 000
500 000	5 000	6 000	7 000	9 000
1 miljon	6 000	7 000	8 000	11 000

## ANNONSER

upplaga	mindre bild	halvsida	helsida	uppslag/omslag
5 000	3 500	4 000	5 500	6 500
10 000	4 000	4 500	7 000	7 000
50 000	4 500	5 500	8 000	8 000
100 000	5 000	6 500	8 500	9 000
250 000	6 000	8 000	10 000	12 000
500 000	8 000	9 500	12 000	16 000
1 miljon	10 000	12 000	16 000	21 000
2 miljoner	12 000	16 000	20 000	26 000
3 miljoner	14 000	20 000	26 000	32 000

**Annonsmärkta tidningsbilagor kan betraktas som annonser alternativt reklambroschyrer.**

**Om en annons införs i flera tidningar beräknas priset efter tidningarnas sammanlagda upplaga.**

**Vid ickekommersiell avsändare är det vanligt med 20-30 % prisavdrag.**

**AFFISCHER, SKYLTA, UTMOMHUSREKLAM**

upplaga	A4	A3	50/70	70/100	<2 kvm	<5 kvm	stortavla
1	2 000	2 400	2 800	3 400	4 000	5 000	7 000
10	2 500	3 000	3 500	4 000	5 000	7 000	9 000
100	3 500	4 500	5 000	6 000	7 500	11 000	13 000
500	4 000	5 500	6 000	7 000	9 000	12 500	15 000
1 000	5 000	6 500	7 000	8 000	10 000	14 500	18 000
5 000	7 000	8 000	9 000	10 000	12 000	17 000	21 000

Vid icke kommersiell avsändare är det vanligt med mellan 20–30% i prisavdrag.

**BILDER SOM SÄNDS I SVT OCH UR.**

SFF har tillsammans med övriga bildorganisationer genom Bildupphovsrätt i Sverige ett avtal, som reglerar ersättning för bildanvändning, med SVT och UR. Ersättningen betalas i klumpsumma och fördelas av Bildupphovsrätt i Sverige utifrån SVT och UR:s rapportering. Avtal och information finns på <http://www.bildupphovsratt.se/2811>. Där kan du även själv rapportera om dina bilder sänts i TV. Kontakta SFFs prisrådgivning om du har frågor.

**PROJEKTION – bildspel, OH, Power Point**

upplaga / användningstillfällen	visning
1	1 500
10	1 700
50	2 000

**FÖRPACKNINGAR/PRODUKTER**

upplaga	mindre bild	dominerande bild
5 000	4 000	9 000
10 000	7 000	11 000
100 000	9 000	13 000
500 000	11 000	16 000
1 miljon	14 000	19 000

**KALENDER**

upplaga	1 bild	flera bilder, per bild
5 000	3 500	2 500
10 000	4 000	3 000
50 000	4 500	3 500
100 000	5 000	4 000

**VIDEO/CD/DVD**

upplaga	inlaga	omslag
1 000	1 500	3 500
10 000	2 500	4 000
100 000	3 500	5 500

**VYKORT/INBJUDNINGAR**

upplaga	
1 000	3 500
10 000	4 500
100 000	5 500

**WEBBPLATSER**

	1 mån	6 mån	1 år
redaktionellt	975	1 200	1 500
kommersiellt	2 000	2 500	3 000
webbannonser	3 000	4 000	6 000

**INTRANÄT**

För publicering på intranät är det vanligt med 20% prisavdrag på ovanstående priser.

**UTSTÄLLNINGAR**

Ersättning enligt MU-avtalet med staten. Medlemmar kan ladda ner avtalet och tarifferna i sin helhet på SFF:s hemsida under avtalsmallar, alternativt beställa avtalet från SFF:s kansli.



## Svenska Fotografers Förbunds rekommenderade villkor för uppdrag

Nedanstående villkor gäller som tillägg till enskilda uppdragsavtal mellan fotograf och uppdragsgivare i förvärvsverksamhet.

### **BOKNING**

Vid bokning ska uppdragsgivaren ange uppdragets omfattning, ändamålet med fotograferingen, sättet för och omfattningen av bildernas användning, tekniska krav och övriga anvisningar av vikt för uppdraget.

### **AVBESTÄLLNING**

Om ett uppdrag avbeställs ska uppdragsgivaren alltid ersätta fotografens kostnader för egna avbeställningar som har samband med den inställda fotograferingen.

Uppdragsgivaren ska även ersätta fotografen för förberedelse- och för avbokad tid som inte kan utnyttjas för annat uppdrag.

### **BILDURVAL**

Fotografen gör urvalet av de bilder som kan godkännas och därmed levereras.

### **REKLAMATION**

Uppdragsgivaren ska snarast granska levererade bilder. Önskas omfotografering ska detta meddelas omedelbart. Bilderna anses alltid godkända när produktionsprocessen för deras användning har satts igång.

### **ANVÄNDNINGSRÄTT**

Bilderna får användas på det sätt och i den omfattning som särskilt avtalats vid beställningen. Annan användning kräver tillstånd från fotografen. Användningsrätten får inte upplåtas eller överlåtas till annan utan fotografens medgivande.

Användningsrätten övergår till uppdragsgivaren/slutanvändaren när full betalning kommit fotografen tillhanda. En upplåtelse av rättigheter omfattar inte rättigheter som ingår i gällande eller kommande avtals-licenser eller motsvarande licenser som tecknas av fotografens förvaltnings- eller intresseorganisation.

Om uppdragsgivaren nedlägger sin verksamhet, inställer sina betalningar, blir föremål för ackord eller försätts i konkurs, återgår upplåtna rättigheter till fotografen utan ersättning.

### **EXKLUSIV ANVÄNDNING**

Exklusiv användningsrätt innebär att fotografen inte har rätt att upplåta bilden till annan bildanvändare under den tid som upplåtelsen gäller. Vid uppdragsfotografering är en upplåtelse icke-exklusiv om inte annat uttryckligen överenskommit.

### **FOTOGRAFENS EGEN ANVÄNDNING**

Fotografen har alltid rätt att använda bilderna i egen marknadsföring eller egna projekt såsom utställning eller bokproduktion om inte annat uttryckligen angivits för uppdraget.

### **BILDÅTERGIVNING**

Bild ska återges med största möjliga hänsyn till originalets utförande. Ändring, bearbetning eller överföring till annan konstform får inte göras utan fotografens medgivande.

### **NAMNANGIVELSE**

Vid användning av bild ska fotografens namn alltid anges. Vid utebliven namnangivelse debiteras 100% av grundarvodet eller adekvat arkivbildspris enligt SFF:s rekommendationer.

### **METADATA**

Ändringar i bildens metadata får endast göras i samråd med fotografen.

### **ÄGANDERÄTT TILL BILDER, RETURNERING**

Levererade bilder, liksom idé- och skissbilder, är fotografens egendom som efter avtalad användning ska returneras i oskadat skick.

### **ANSVAR FÖR TILLHANDAHÅLLET FÖREMÅL**

Uppdragsgivaren ansvarar för att föremål som lämnas för fotografering är tillfredsställande försäkrat. Fotografen ansvarar inte för skador på eller förlust av sådant föremål.

### **PERSONBILD**

En personbild är ett fotografi där identifierbar person/personer förekommer på bilden.

Uppdragsgivaren ansvarar för att sådant tillstånd finns som enligt gällande lagstiftning kan krävas när personbild används, exempelvis i kommersiell reklam respektive på Internet.

### **PRIS OCH BETALNINGSVILLKOR**

På angivna priser tillkommer moms med 25 %.

När inget annat överenskommit gäller betalningstid och dröjsmålsränta enligt Räntelag (1975:635). Uppdragsgivaren är alltid betalningsansvarig oavsett om bild använts eller ej liksom när fotografering beställs för annan slutkund.

### **OTILLÅTEN ANVÄNDNING M.M.**

Vid otillåten användning, ändring eller bearbetning av bild utgår ersättning motsvarande fotograferingsarvodet eller aktuellt arkivbildspris. På detta tillkommer ett skadestånd motsvarande minst samma belopp, dvs 100% påslag.

### **ARKIV**

Fotografen förbinder sig att bevara digitala bildfiler/originalbilder under en tid av fem år från tidpunkten för leverans.

### **TVISTELÖSNING**

I den händelse att tvist uppstår i anledning av tillämpningen av Svenska Fotografers Förbunds rekommenderade villkor för uppdrag, som inte kan lösas genom överläggningar mellan parterna, ska tvisten prövas i enlighet med gällande lagstiftning och av allmän domstol.